Utorok 5. apríla 2022

P9_TA(2022)0106

Usmernenia pre rozpočet na rok 2023 – oddiel III

Uznesenie Európskeho parlamentu z 5. apríla 2022 o všeobecných usmerneniach pre prípravu rozpočtu 2023, oddiel III – Komisia (2021/2226(BUI))

(2022/C 434/18)

Európsky parlament,

— so zreteľom na článok 314 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),

— so zreteľom na článok 106a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu,

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie ([1]) (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“),

— so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 ([2]) (ďalej len „nariadenie o VFR“),

— so zreteľom na spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o posilnení osobitných programov a prispôsobení základných aktov ([3]),

— so zreteľom na spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o využívaní spätných tokov z investičného nástroja AKT v prospech Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce ([4]),

— so zreteľom na spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o opätovnom použití finančných prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená, v súvislosti s výskumným programom ([5]),

— so zreteľom na spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o zaobchádzaní s úrokovými nákladmi a splátkami NGEU vo VFR na roky 2021 – 2027 ([6]),

— so zreteľom na spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o rozpočtovej kontrole nových návrhov založených na článku 122 ZFEÚ s možnými významnými dôsledkami pre rozpočet Únie ([7]),

— so zreteľom na spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o prehodnotení vonkajších pripísaných príjmov a ustanovení o prijímaní a poskytovaní úverov v nariadení o rozpočtových pravidlách ([8]),

— so zreteľom na svoju pozíciu zo 16. decembra 2020 k návrhu nariadenia Rady, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 ([9]),

— so zreteľom na návrh Komisie z 22. decembra 2021 na nariadenie Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 (COM(2021)0569),

---

([1]) Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11.
([3]) Ú. v. EÚ C 444 I, 22.12.2020, s. 1.
([4]) Ú. v. EÚ C 444 I, 22.12.2020, s. 2.
([5]) Ú. v. EÚ C 444 I, 22.12.2020, s. 3.
([6]) Ú. v. EÚ C 444 I, 22.12.2020, s. 4.
([7]) Ú. v. EÚ C 444 I, 22.12.2020, s. 5.
([8]) Ú. v. EÚ C 444 I, 22.12.2020, s. 6.
([9]) Ú. v. EÚ C 445, 29.10.2021, s. 240.

Utorok 5. apríla 2022

— so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov ([10]),

— so zreteľom na rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie ([11]),

— so zreteľom na návrh Komisie z 22. decembra 2021 na zmenu tohto rozhodnutia (COM(2021)0570),

— so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ([12]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie ([13]),

— so zreteľom na Európsky pilier sociálnych práv vyhlásený Európskou radou, Európskym parlamentom a Komisiou v novembri 2017, akčný plán Komisie na vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv zo 4. marca 2021 a Portské vyhlásenie o sociálnych veciach prijaté členmi Európskej rady v máji 2021,

— so zreteľom na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj a ciele udržateľného rozvoja Organizácie Spojených národov,

— so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2021 o formovaní politiky digitálneho vzdelávania ([14]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 9. marca 2021 s názvom Digitálny kompas do roku 2030: digitálne desaťročie na európsky spôsob (COM(2021)0118),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. decembra 2019 o Európskom ekologickom dohovore (COM(2019)0640),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 15. januára 2020 o európskom ekologickom dohovore ([15]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality ([16]) („európsky právny predpis v oblasti klímy“),

— so zreteľom na osobitné správy Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) o globálnom otepľovaní o 1,5 °C, o zmene klímy a pôde a o oceánoch a kryosfére v meniacej sa klíme,

— so zreteľom na dohodu prijatú 12. decembra 2015 na 21. konferencii zmluvných strán (COP21) Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy (UNFCCC) v Paríži (Parížska dohoda),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 1. marca 2022 o ruskej agresii voči Ukrajine ([17]),

— so zreteľom na globálnu hodnotiacu správu o biodiverzite a ekosystémových službách, ktorú vypracovala Medzivládna vedecko-politická platforma pre biodiverzitu a ekosystémové služby (ďalej len „IPBES“),

— so zreteľom na politiku EÚ v oblasti rodovej rovnosti na roky 2020 – 2025,

---

([10]) Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28.
([11]) Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1.
([12]) Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.
([13]) Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 1.
([14]) Ú. v. EÚ C 494, 8.12.2021, s. 2.
([15]) Ú. v. EÚ C 270, 7.7.2021, s. 2.
([16]) Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1.
([17]) Prijaté texty, P9_TA(2022)0052.

— so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov 10/2021 z 26. mája 2021 o uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti v rozpočte EÚ: nastal čas premeniť slová na skutky,

— so zreteľom na všeobecný rozpočet Európskej únie na rozpočtový rok 2022 ([18]) a na spoločné vyhlásenia, na ktorých sa dohodol Európsky parlament, Rada a Komisia a ktoré sú k nemu pripojené,

— so zreteľom na závery Rady z 15. marca 2022 o rozpočtových usmerneniach na rok 2023 (07218/2022),

— so zreteľom na článok 93 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na stanoviská Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, Výboru pre dopravu a cestovný ruch, Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Výboru pre kultúru a vzdelávanie a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť,

— so zreteľom na pozíciu vo forme pozmeňujúcich návrhov Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci,

— so zreteľom na listy Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre kontrolu rozpočtu, Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, Výboru pre regionálny rozvoj, Výboru pre rybárstvo a Výboru pre ústavné veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A9-0062/2022),

A. keďže Európsky parlament vo viacerých uzneseniach odporučil, aby všetky členské štáty vyčlenili minimálne 2 % svojich finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF) na kultúrne a kreatívne sektory a minimálne 10 % na vzdelávanie, a aby aspoň 5 % svojich zdrojov z Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) v rámci zdieľaného riadenia vyčlenili na podporu činností v rámci Európskej záruky pre deti;

Rozpočet na rok 2023: udržanie obnovy na správnej ceste pre všetkých

1. konštatuje, že napriek povzbudivým signálom vyvolávajúcim očakávania ďalšieho rastu v roku 2022 pretrváva neistota v ekonomickom výhľade vzhľadom na faktory, ako sú narušenie dodávateľských reťazcov, vysoké ceny energií, rastúca inflácia a pokračujúca pandémia ochorenia COVID-19, ako aj dôsledky invázie na Ukrajine; pripomína preto, že rozpočet Únie na rok 2023 bude okrem reakcie na geopolitické výzvy zohrávať dôležitú úlohu pri posilňovaní hospodárstva Únie a jeho konkurencieschopnosti, ako aj pri budovaní spoločnej odolnosti, prispievaní k úspešnému vykonávaniu Európskej zelenej dohody a spravodlivej transformácie tak, aby sa na nikoho nezabudlo, a podpore hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti ako jedného zo základných kameňov obnovy;

2. je preto odhodlaný snažiť sa o prijatie rozpočtu orientovaného na budúcnosť, ktorý bude zodpovedať politickým prioritám Únie, zabezpečí silnejšiu zdravotnú úniu, úspešnú zelenú a digitálnu transformáciu a podporí spravodlivú, inkluzívnu, udržateľnú a odolnú obnovu vrátane vyššej pomoci pre malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“), bude presadzovať právny štát, hodnoty EÚ a základné práva a ich uplatňovanie, prispeje k rozšíreniu príležitostí pre všetkých, najmä mladých ľudí v celej Únii a zabezpečí silnejšiu Úniu pre svojich občanov a vo svete;

3. zdôrazňuje kľúčovú úlohu politiky súdržnosti EÚ ako dôležitej investičnej politiky Únie a jedného zo základných kameňov udržateľnej a inkluzívnej obnovy a poukazuje na jej jedinečnú európsku pridanú hodnotu a prínos k celkovému harmonickému rozvoju EÚ a jej členských štátov a regiónov; upozorňuje, že rok 2023 bude posledným rokom vykonávania programov EÚ z viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) na roky 2014 – 2020, najmä tých, na ktoré sa vzťahuje zdieľané riadenie v oblasti súdržnosti, ako aj rokom, v ktorom sa vykonávanie nových programov začne zrýchľovať; očakáva, že sa to preto odrazí vo výraznom zvýšení platobných rozpočtových prostriedkov v rozpočte EÚ na rok 2023;

4. zdôrazňuje, že nová spoločná poľnohospodárska politika (ďalej len „SPP“) nadobudne účinnosť v roku 2023; pripomína kľúčový význam SPP a spoločnej rybárskej politiky v európskom potravinovom systéme, ktoré zabezpečujú dostupné, kvalitné potraviny a výživovú bezpečnosť pre všetkých Európanov; poukazuje aj na význam riadneho fungovania poľnohospodárskych trhov, udržateľného rozvoja vidieckych regiónov, stabilných a prijateľných príjmov pre

([18]) Ú. v. EÚ L 45, 24.2.2022, s. 1.

poľnohospodárov a rybárov, udržateľného riadenia prírodných zdrojov a zachovania biodiverzity, ako aj generačnej výmeny poľnohospodárov; žiada, aby sa osobitná pozornosť venovala drobnému poľnohospodárstvu, mladým poľnohospodárom a malým rybárskym podnikom, a to čo najlepším využitím všetkých príslušných programov EÚ; poukazuje na to, že viaceré poľnohospodárske odvetvia boli vážne zasiahnuté pandémiou ochorenia COVID-19, rastúcimi cenami energie a inými krízami;

5. zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty uzavreli zmluvy o všetkých zdrojoch dostupných v rámci RRF do konca roka 2023, a vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti podporovala členské štáty a príjemcov a zároveň zapojila Európsky parlament do dohľadu nad týmto procesom a do jeho transparentného hodnotenia; okrem toho pripomína význam zapojenia miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti do vykonávania a monitorovania príslušných programov EÚ;

Silnejšia zdravotná únia

6. pripomína, že dôsledkom krízy spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19 je, že systémy verejného zdravotníctva čelia bezprecedentnému tlaku a že sa prehĺbili existujúce problémy; víta, že prioritou Únie je politika v oblasti zdravia a vyzdvihuje program EU4Health a klaster Zdravie v programe Horizont Európa; konštatuje, že rozpočet na činnosti pripravenosti Úradu pre pripravenosť a reakcie na núdzové zdravotné situácie (ďalej len „HERA“) sa čerpá z týchto programov a z mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany, a vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že by to mohlo ohroziť dosiahnutie iných dôležitých cieľov v oblasti zdravia odsúhlasených zákonodarcami; pripomína preto potrebu poskytnúť úradu HERA nové zdroje; okrem toho zdôrazňuje, že Európsky parlament by mal venovať osobitnú pozornosť kontrole úradu HERA; zdôrazňuje význam budovania Európskeho zdravotníckeho zboru v rámci mechanizmu EÚ v oblasti civilnej ochrany a vyzýva všetky členské štáty, aby naň prispeli ďalšími zdrojmi; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť primerané financovanie plánu na boj proti rakovine so silným zameraním na opatrenia, ktoré prinášajú hmatateľné výsledky pre občanov, ako je európska iniciatíva zameraná na diagnostické zobrazovanie v onkológii alebo programy očkovania proti HPV;

7. uznáva význam ostatných programov Únie vrátane RRF pri poskytovaní investícií a podpory s cieľom predchádzať zdravotným krízam a posilňovať odolnosť systémov zdravotnej starostlivosti a infraštruktúry; zdôrazňuje, že tieto činnosti treba zosúladiť s inými programami financovanými EÚ vrátane programu EU4Health a zároveň znížiť rozdiely v prístupe k zdravotnej starostlivosti; zdôrazňuje, že treba posilniť informačné kampane o očkovaní vo všetkých členských štátoch aj za ich hranicami; pripomína aj význam stabilného vykonávania technickej pomoci a prístupu k nej pre členské štáty s nízkou administratívnou kapacitou; zdôrazňuje, že decentralizované agentúry a orgány v oblasti zdravia a bezpečnosti by mali byť primerane financované a personálne obsadené a v prípade potreby posilnené;

Úspešná realizácia zelenej a digitálnej transformácie

8. uznáva, že vykonávanie Európskej zelenej dohody a dosiahnutie cieľa Únie v oblasti klimatickej neutrality do roku 2050 a ambície nulového znečistenia si budú vyžadovať značné verejné a súkromné investície na preklenutie nedostatku investícií do zelenej transformácie, na ktorý upozornila Komisia, a dosiahnutie záväzných cieľov Parížskej dohody; zdôrazňuje však, že náklady na nečinnosť by boli oveľa vyššie; zdôrazňuje, že rozpočet Únie je základom úsilia o spravodlivú transformáciu na ekologickejšiu, udržateľnú, sociálne inkluzívnu, odolnejšiu a konkurencieschopnejšiu Úniu a že sú potrebné ďalšie finančné zdroje; zdôrazňuje najmä potrebu poskytnúť primerané finančné zdroje, aby Únia mohla plniť svoje záväzky a zároveň zabezpečiť, aby sa na nikoho nezabudlo; trvá na tom, že úspech Európskej zelenej dohody bude závisieť od jej financovania, a žiada, aby sa nástroje financovania Únie prioritne využívali v regiónoch, sektoroch a oblastiach, ktoré budú ekologickou transformáciou najviac zasiahnuté, pričom treba zohľadniť potreby členských štátov; zdôrazňuje, že treba umožniť MSP v plnej miere využívať príležitosti vyplývajúce z Európskej zelenej dohody a prechodu ich vlastného podnikania na environmentálnu udržateľnosť a digitalizáciu;

9. pripomína potrebu poskytnúť dostatočné zdroje na programy na podporu opatrení v oblasti klímy a biodiverzity a ochrany životného prostredia, ako je LIFE, a urýchliť a v plnej miere vykonávať Mechanizmus spravodlivej transformácie, a to aj poskytovaním ďalšej technickej pomoci na podporu členských štátov pri plnení tejto úlohy; pripomína tiež potrebu zabezpečiť, aby výdavky Únie prispievali k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj posilnením pripravenosti

na prírodné katastrofy, najmä prostredníctvom európskeho mechanizmu v oblasti civilnej ochrany, ako aj k zastaveniu straty biodiverzity; očakáva, že Komisia dodrží svoj záväzok prijatý počas zmierovacieho konania o rozpočte na rok 2022, že posilní agentúru v tejto oblasti, najmä vzhľadom na jej ústrednú úlohu pri vykonávaní balíka Fit for 55 a podávaní súvisiacich správ; je rovnako hlboko znepokojený dlhodobým nedostatkom ľudských zdrojov v niektorých útvaroch Komisie, a preto ju opätovne vyzýva, aby zabezpečila primeranú úroveň zdrojov a zamestnancov; vyzýva okrem toho Komisiu a členské štáty, aby dodržiavali zásadu „nespôsobovať škodu“ s cieľom zabezpečiť potrebnú súdržnosť medzi politickými cieľmi a maximálnou efektívnosťou výdavkov počas transformácie a po nej;

10. zdôrazňuje potrebu investícií do výskumu a inovácií v oblasti ekologických technológií, procesov a zručností, a to aj s cieľom poskytnúť Únii konkurenčnú výhodu v budúcom hospodárstve s nulovou bilanciou emisií, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť adekvátne zdroje na program Horizont Európa; domnieva sa, že poskytnutie primeranej podpory MSP je nevyhnutné pre posilnenie ich úlohy v oblasti výskumu a inovácií; domnieva sa, že Únia musí v plnej miere využívať Nástroj na prepájanie Európy (ďalej len „NPE“) na modernizáciu a prepojenie svojej dopravnej a energetickej infraštruktúry a na zvýšenie jej udržateľnosti, posilnenie energetickej bezpečnosti a autonómie EÚ prepojeniami medzi členskými štátmi; domnieva sa preto, že treba zabezpečiť dostatočné zdroje pre NPE; zdôrazňuje význam vesmírneho programu Únie;

11. berie na vedomie legislatívne návrhy Komisie týkajúce sa aktu o čipoch a programu bezpečnej pripojiteľnosti; pripomína zásadu, že nové programy by sa nemali vytvárať na úkor existujúcich programov, a opakuje svoje dlhodobé stanovisko, že nové iniciatívy by sa mali financovať z nových zdrojov; má v úmysle dôkladne preskúmať vplyv návrhov na rozpočet a ich dosah na rozpočtový postup na rok 2023;

12. domnieva sa, že konkurencieschopnosť Únie si vyžaduje ďalšiu digitalizáciu hospodárstva a verejného sektora; domnieva sa, že úspešná digitálna transformácia si vyžaduje značné výskumné a inovačné úsilie v rámci programu Horizont Európa, významné investície do digitálnej infraštruktúry cez NPE – Digitalizácia a podporu v oblastiach, ako je umelá inteligencia, kybernetická bezpečnosť a vysokovýkonná výpočtová technika EÚ prostredníctvom programu Digitálna Európa; poukazuje na potrebu riešiť nedostatok digitálnych zručností podporou pokročilých digitálnych zručností a inkluzívneho vzdelávania; zdôrazňuje potrebu profesionálnych nástrojov na rekonverziu; poukazuje na to, že je dôležité zabezpečiť dostatočné financovanie a súlad medzi programami EÚ s cieľom vytvoriť podmienky na zavádzanie prelomových technológií a inovácií na trhu a umožniť európskemu hospodárstvu a verejnému sektoru, aby boli v popredí digitálnej transformácie a konkurencieschopnosti;

13. uznáva prínos programov financovania Únie k oživeniu hospodárstva, riešeniu nezamestnanosti a zvýšeniu investícií, a najmä k podpore MSP a startupov; pripomína, že MSP sú naďalej nosným pilierom európskeho hospodárstva a stále zohrávajú kľúčovú úlohu pri vytváraní pracovných miest a rastu; vyzdvihuje program InvestEU a jeho segment týkajúci sa MSP, ako aj možnosť MSP negatívne zasiahnutých pandémiou získať kapitálovú podporu v rámci programu; zdôrazňuje potrebu podporovať dobre fungujúci jednotný trh prostredníctvom dostatočného financovania s cieľom zaručiť ochranu spotrebiteľa, posilniť konkurencieschopnosť malých podnikov rozvojom digitálnych a podnikateľských zručností, zlepšiť prístup na trhy, nadviazať na program Erasmus pre mladých podnikateľov a ďalej rozširovať príležitosti na zakladanie a rozširovanie začínajúcich podnikov;

14. vyjadruje solidaritu s tými, ktorí pracujú v odvetviach vážne zasiahnutých pandémiou, najmä v oblasti cestovného ruchu, ubytovacích a pohostinských služieb a kultúrneho a kreatívneho priemyslu; zdôrazňuje, že tieto odvetvia predstavujú dôležitý pilier hospodárstva Únie a zamestnávajú významnú časť jej pracovnej sily, najmä v MSP; domnieva sa, že tieto odvetvia by mali mať osoh z väčšej podpory zo strany členských štátov a Únie, a to aj prostredníctvom RRF, a požaduje dodatočné opatrenia pre tieto odvetvia a dostatočné financovanie súvisiacich programov EÚ; trvá na tom, že ak sa nový európsky Bauhaus (NEB) zmení na dlhodobejšiu iniciatívu alebo program, bude si vyžadovať nové zdroje; opäť vyjadruje sklamanie z toho, že dlhodobá požiadavka Európskeho parlamentu, aby sa zaviedol osobitný program EÚ v oblasti cestovného ruchu sa stále nenaplnila;

Utorok 5. apríla 2022

Podpora zásad právneho štátu, hodnôt EÚ a základných práv a ich uplatňovanie

15. domnieva sa, že pre dôveryhodnosť Únie je nevyhnutné zabezpečiť riadne využívanie jej finančných prostriedkov a prijať všetky opatrenia na ochranu jej finančných záujmov; poukazuje na jasný vzťah medzi dodržiavaním zásad právneho štátu a efektívnym plnením rozpočtu Únie v súlade so zásadami správneho finančného riadenia; domnieva sa, že nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2092 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie by sa malo uplatňovať okamžite a v plnom rozsahu, ako to opakovane požadoval Európsky parlament; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia ešte nariadenie nevykonala napriek tomu, že nadobudlo účinnosť 1. januára 2021, a zdôrazňuje úplný súlad nariadenia so zmluvami EÚ, ako to potvrdili rozsudky Súdneho dvora Európskej únie zo 16. februára 2022 ([19]); očakáva, že Komisia bezodkladne uplatní článok 6 ods. 1 nariadenia v prípade členských štátov, ktorým už boli zaslané informačné listy, ako sa vyžaduje v článku 6 ods. 4 nariadenia; domnieva sa, že treba poskytnúť adekvátne zdroje agentúram a orgánom v tejto oblasti a Európskej prokuratúre (EPPO), najmä vzhľadom na ich rastúce pracovné zaťaženie vrátane monitorovania a kontroly výdavkov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti;

16. zdôrazňuje, že právny štát chráni ostatné základné hodnoty, na ktorých je Únia založená, a je neoddeliteľne spojený s dodržiavaním demokracie a základných práv; vyjadruje hlboké znepokojenie nad výrazným zhoršením situácie v oblasti právneho štátu, demokracie a základných práv vrátane nezávislosti súdnictva, deľby moci, boja proti korupcii a nezávislosti a slobody médií v niektorých členských štátoch; zdôrazňuje význam programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty najmä ako nástroja na ochranu a podporu práv a hodnôt zakotvených v zmluvách EÚ a v Charte základných práv a pri udržiavaní a ďalšom rozvoji účasti a vzdelávania občanov a otvorených, demokratických, rovnocenných a inkluzívnych spoločností založených na právach; žiada preto, aby sa na tento program vyčlenili zdroje na primeranej úrovni; pripomína, že justičná spolupráca medzi vnútroštátnymi orgánmi je kľúčová pre posilnenie právneho štátu v Únii; požaduje primerané financovanie programu Spravodlivosť;

Viac príležitostí pre všetkých, a najmä pre mladých ľudí v celej Únii

17. uznáva, že kríza spôsobená ochorením COVID-19 mala vážny negatívny vplyv na mladých ľudí, ich vyhliadky na zamestnanie, pracovné podmienky a duševné zdravie, čo viedlo k strate príležitostí, oslabeniu vyhliadok a prehĺbeniu rozdielov vo vzdelaní; v tejto súvislosti poukazuje na význam odborného vzdelávania a prípravy; je pevne presvedčený, že rozpočet na rok 2023 by sa mal zamerať aj na mládež, pričom by mal nadviazať na dynamiku Európskeho roka mládeže 2022, a to konkrétnymi opatreniami a politikami, ktoré by mali pokračovať v roku 2023; zdôrazňuje význam programu Erasmus+ a mimoriadny význam zabezpečenia dostatočných finančných zdrojov na tento program, ktorého úspech pri rozširovaní vzdelávania, odbornej prípravy a pracovných príležitostí v celej Únii je nepopierateľný a ktorý prináša konkrétne výsledky; domnieva sa, že by sa mal stať inkluzívnejším a mal by ponúkať viac príležitostí a rovnaký prístup pre všetkých, najmä pre ľudí zo znevýhodneného prostredia a z vidieckych a odľahlých oblastí;

18. zdôrazňuje, že na úspešné zvládnutie štrukturálnych demografických výziev a zmiernenie úniku mozgov vo vidieckych, vzdialených a menej rozvinutých oblastiach EÚ treba nájsť udržateľné a dlhodobé riešenia; zdôrazňuje, že sú potrebné finančné zdroje na oživenie a vytvorenie kvalitných miestnych pracovných príležitostí v oblastiach, kde dochádza k úbytku obyvateľstva; zdôrazňuje kľúčovú úlohu rozpočtu EÚ v prispievaní k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv a posilňovaní miestnych a regionálnych sociálnych opatrení, zlepšovaní sociálneho dialógu a poskytovaní prístupu pre všetkých k dôležitým kľúčovým službám, ako je zdravotná starostlivosť, mobilita, primeraná výživa a dôstojné bývanie;

19. poukazuje tiež na potrebu posilniť Európsky zbor solidarity, ktorý pomáha mladým ľuďom získať praktické skúsenosti v inom členskom štáte, čím sa zvyšuje ich zamestnateľnosť a životné príležitosti; pripomína, že je dôležité primerane financovať opatrenia a činnosti EÚ zamerané na mladých ľudí a deti, najmä v rámci ESF+, ReactEU a RRF; pripomína, že Komisia by mala pravidelne podávať správy o vykonávaní odporúčania o zavedení Európskej záruky pre deti a posilnenej záruky pre mladých ľudí;

([19]) rozsudky Súdneho dvora Európskej únie zo 16. februára 2022 vo veci C-156/21 Maďarsko/Parlament a Rada, ECLI:EU:C:2022:97 a C-157/21 Poľsko/Parlament a Rada, ECLI:EU:C:2022:98.

20. pripomína, že pandémia vážne zasiahla aj starších ľudí; trvá na tom, že rozpočet na rok 2023 by mal poskytovať dostatočnú podporu najzraniteľnejším z nich a chrániť ich blahobyt, dôstojnosť a základné práva; konštatuje, že program Erasmus+ ponúka príležitosti dospelým a starším osobám, a vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že z neho budú mať väčší prospech; poukazuje na úlohu rozpočtu EÚ prispievať k zabezpečeniu prístupu seniorov k sociálnym a zdravotníckym službám, mobilite a príležitostiam na dobrovoľnícku činnosť; vyzýva EÚ, aby zefektívnila a zintenzívnila opatrenia zamerané na seniorov ako súčasť koherentného rámca spojeného s financovaním z programov EÚ;

Silnejšia Únia pre občanov a vo svete

21. veľmi dôrazne odsudzuje nezákonnú, nevyprovokovanú a neodôvodnenú inváziu Ruskej federácie na Ukrajinu a všetky pokusy o destabilizáciu partnerov EÚ vo východnom susedstve, ako aj zapojenie Bieloruska do tejto agresie; zdôrazňuje, že je potrebné, aby Únia zostala jednotná, a vyzýva na posilnenie spolupráce a solidarity medzi členskými štátmi v tejto zložitej situácii; naliehavo vyzýva Úniu, aby zabezpečila významný objem finančných prostriedkov na riešenie geopolitických dôsledkov súčasnej krízy vrátane podpory prijímania humanitárnych opatrení a opatrení v oblasti pripravenosti na prijímanie utečencov v členských štátoch a vo východnom susedstve; pripomína, že stabilita Únie závisí aj od stability jej susedstva;

22. pripomína svoje uznesenie o ruskej agresii voči Ukrajine a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zmobilizovali všetky dostupné finančné prostriedky na podporu Ukrajiny; v tejto súvislosti opakuje podporu mobilizácii Európskeho mierového nástroja; vyzýva Komisiu, Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a členské štáty, aby v tejto súvislosti poskytovali Európskemu parlamentu včasné a transparentné správy a informácie; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby Ukrajine poskytli ďalšiu núdzovú humanitárnu pomoc v spolupráci s humanitárnymi agentúrami OSN a ostatnými medzinárodnými partnerskými organizáciami; zdôrazňuje, že treba klásť osobitný dôraz na zraniteľné skupiny, menšiny a ženy a deti, lebo konfliktné situácie majú na ne mimoriadny dosah a potrebujú osobitnú ochranu a podporu; vyzýva Komisiu, aby zvážila všetky dostupné prostriedky na zabezpečenie poskytovania podpory v rámci príslušných programov EÚ, najmä v súvislosti so sociálnymi a zdravotníckymi službami a vzdelávaním;

23. opäť vyjadruje neochvejnú podporu zvrchovanosti a územnej celistvosti všetkých krajín východného partnerstva a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby tieto krajiny, najmä Moldavskú republiku, podporovali pri poskytovaní dočasného útočiska utečencom z Ukrajiny; znovu zdôrazňuje potrebu solidarity medzi členskými štátmi pri premiestňovaní utečencov z Ukrajiny, ktorí prichádzajú do Poľska, Maďarska, Rumunska a Slovenska, do ostatných členských štátov;

24. uznáva význam sankcií a jednotu Únie pri ich ukladaní a vyzýva Komisiu, aby identifikovala a uľahčila prostriedky a spôsoby riešenia ich hospodárskych a sociálnych dôsledkov pre EÚ;

25. zdôrazňuje strategický význam politiky rozširovania v krajinách západného Balkánu a potrebu poskytnúť primerané finančné prostriedky týmto krajinám a krajinám východného a južného susedstva, najmä tým, ktoré vykonávajú dohody o pridružení s EÚ, podporiť komplexné politické a sociálno-ekonomické reformy a posilniť občiansku spoločnosť a právny štát, ako aj pomôcť pri obnove z krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a riešení jej dlhodobých hospodárskych dôsledkov; zdôrazňuje význam dostatočných finančných prostriedkov na technickú pomoc s cieľom zlepšiť čerpanie finančných prostriedkov EÚ v týchto regiónoch;

26. očakáva, že azyl a migrácia budú prioritnými oblasťami programu EÚ aj po prebiehajúcej kríze; zdôrazňuje potrebu nepretržitej finančnej podpory na prijímanie, registráciu, preskúmanie a integráciu žiadateľov o azyl a zabezpečenie primeraného financovania osobitných cieľov Fondu pre azyl, migráciu a integráciu s cieľom zabezpečiť riadne vykonávanie spoločného európskeho azylového systému; zdôrazňuje, že tento systém musí byť založený na solidarite a spoločnej zodpovednosti, t. j. nesmie neprimerane zaťažovať niektoré členské štáty, musí dodržiavať ľudské práva, podporovať integráciu, vytvoriť rámec pre legálnu migráciu, ako to požaduje Európsky parlament, bojovať proti obchodovaniu s ľuďmi a zlepšiť systémy účinného, bezpečného a dôstojného návratu osôb a dobrovoľných návratov v súlade s hodnotami EÚ a medzinárodnými záväzkami; okrem toho požaduje primerané financovanie Nástroja finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku s cieľom posilniť systémy riadenia hraníc;

Utorok 5. apríla 2022

27. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť, aby sa v zozname osôb alebo subjektov podliehajúcich reštriktívnym opatreniam EÚ nenachádzali príjemcovia prostriedkov EÚ (vrátane dodávateľov alebo subdodávateľov, účastníkov seminárov alebo odbornej prípravy alebo tretích strán);

28. zdôrazňuje, že Únia potrebuje dostatočné zdroje na to, aby mohla reagovať na veľké krízy, ako aj dlhodobé výzvy vo svojom susedstve a na celom svete, a pripomína, že strop okruhu 6 VFR je už prinízky a že je nevyhnutná revízia súčasného VFR; požaduje dostatočné financovanie Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce a nástroja predvstupovej pomoci, aby mohli plniť kľúčovú úlohu v podpore udržateľného a demokratického rozvoja a politických a hospodárskych reforiem, ochrane právneho štátu a ľudských práv, podpore volebných procesov a riešení sociálnych a klimatických výziev a základných príčin migrácie; poukazuje na potrebu naďalej poskytovať podporu utečencom najmä v Turecku a v širšom regióne a reagovať na vývoj v Afganistane, pričom opäť zdôrazňuje, že rozpočet Únie by nemal byť jediným zdrojom financovania; požaduje, aby Agentúra OSN pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe (UNRWA) dostala v roku 2023 dostatočné prostriedky z rozpočtu EÚ, ktoré jej umožnia adekvátne podporovať regionálnu stabilitu a posilňovať odolnosť palestínskych utečencov; zdôrazňuje význam programu humanitárnej pomoci a konštatuje, že zdroje sa nezvyšujú v súlade s rekordne vysokými potrebami; žiada preto, aby sa na ňu vyčlenili väčšie finančné prostriedky a aby členské štáty zvýšili svoju humanitárnu pomoc;

29. opakuje svoj názor, že Únia by mala mať dostatočné prostriedky na to, aby mohla reagovať na neočakávaný vývoj v EÚ aj mimo nej; vyzýva preto Komisiu, aby vykonala hĺbkovú analýzu rôznych dôsledkov súčasných prebiehajúcich výziev a ich vplyvu na rozpočtový postup na rok 2023, ako aj na celý VFR na roky 2021 – 2027, a aby posúdila, kedy by bola vhodná revízia VFR;

30. domnieva sa, že najnovší nárast infekcií COVID-19 je ďalším dôkazom toho, že by sa malo urobiť viac pre očkovanie ľudí na celom svete; pripomína dohodu medzi tromi inštitúciami v rámci rozpočtu na rok 2022 o preskúmaní vývoja reakcie na pandémiu do konca júna 2022, najmä pokiaľ ide o medzinárodné očkovanie, a o bezodkladnom prijatí všetkých potrebných opatrení;

31. zdôrazňuje rastúcu potrebu zodpovedajúcich finančných prostriedkov na bezpečnosť a obranu Únie, a to aj prostredníctvom Európskeho obranného fondu, ktorý podporuje výskum a vývoj v obrannom sektore; vyzýva na zvýšené úsilie o posilnenie schopnosti nasadenia a operačnej účinnosti a o zlepšenie vojenskej mobility, a to aj s cieľom prispieť k posilneniu stability v susedstve EÚ a mimo neho a riešiť hybridné a kybernetické hrozby; domnieva sa, že takéto úsilie by zvýšilo strategickú autonómiu Únie a posilnilo konkurencieschopnosť európskeho obranného priemyslu; ďalej požaduje primerané financovanie Fondu pre vnútornú bezpečnosť;

32. dôrazne podporuje úsilie EÚ o riešenie rastúcich bezpečnostných hrozieb, ako je šírenie dezinformácií vrátane dezinformácií na internete, falošných spravodajských kampaní namierených proti EÚ, terorizmu, radikalizácie a násilného extrémizmu v EÚ a jej susedných krajinách; domnieva sa, že prideľovanie finančných prostriedkov by malo zodpovedať meniacej sa povahe hrozieb a potrebe riešiť ich základné príčiny a zabezpečiť lepšiu koordináciu úsilia Únie v tejto oblasti;

33. vyzýva Radu a členské štáty, aby zintenzívnili úsilie o dokončenie integrácie všetkých členských štátov, ktoré spĺňajú všetky technické požiadavky, najmä Rumunska, Bulharska a Chorvátska, do schengenského priestoru; domnieva sa, že hospodársky rast a prosperita, vnútorná bezpečnosť, ochrana vonkajších hraníc EÚ, základné práva, riadne fungovanie schengenského priestoru a sloboda pohybu v rámci EÚ sú neoddeliteľne prepojené a vzájomne prospešné; považuje za potrebné zabezpečiť primerané financovanie, personálne obsadenie a odbornú prípravu zamestnancov pre všetky agentúry pôsobiace v oblasti základných práv, azylu, bezpečnosti, spravodlivosti a integrovaného riadenia hraníc; pripomína, že schengenský priestor prináša zúčastneným štátom hospodárske výhody;

Prierezové otázky

34. pripomína, že náklady na financovanie Európskeho nástroja obnovy (ďalej len „EURI“) sa majú hradiť z rozpočtu Únie, a to aj dostatočnými výnosmi z nových vlastných zdrojov, a mali by sa opierať o potrebné a včasné rozpočtové prostriedky; zdôrazňuje, že finančné krytie výdavkových programov by sa nemalo využívať na riešenie nepredvídateľnosti nákladov na financovanie EURI; domnieva sa, že rozpočtový orgán má plnú právomoc rozhodnúť o posilnení

ktorýchkoľvek programov EÚ, a to aj v prípade, že náklady na financovanie nástroja EURI sú nižšie, ako sa očakávalo; pripomína, že spoločné vyhlásenie Európskemu parlamentu, Rady a Komisie z 15. novembra 2021 o nákladoch na financovanie EURI v roku 2022 sa vzťahuje na rozpočtový postup na rok 2022 a nevytvára precedens; pripomína, že všetky budúce rozhodnutia sa môžu prijímať len počas ročného rozpočtového postupu;

35. pripomína, že inštitúcie Únie v medziinštitucionálnej dohode (MID) súhlasili s právne záväzným plánom na zavedenie koša nových vlastných zdrojov s cieľom zabezpečiť úplné splatenie istiny a súvisiacich úrokov Plánu obnovy pre Európu bez zníženia výdavkov v rámci programu alebo investičných nástrojov v rámci VFR a pri dodržaní zásady všeobecnosti; víta finančný balík, ktorý Komisia navrhla 22. decembra 2021 a ktorý obsahuje aktualizáciu rozhodnutia o vlastných zdrojoch ([20]) s tromi novými vlastnými zdrojmi, ktorými sú: mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach; obchodovanie s emisiami; a podiel na zostatkových ziskoch najväčších a najziskovejších nadnárodných podnikov; domnieva sa, že pokrok v súvislosti s týmto finančným balíkom je mimoriadne dôležitý; žiada preto Radu, aby dodržiavala dohodnutý harmonogram a dosiahla pokrok v súvislosti s prvým košom vlastných zdrojov pred dokončením rozpočtového postupu na rok 2023; vyzýva okrem toho Komisiu, aby do decembra 2023 predložila návrh druhého koša nových vlastných zdrojov s cieľom zabezpečiť dostatočné zdroje na splácanie prostriedkov Nástroja Európskej únie na obnovu; pripomína, že rok 2023 bude druhým rokom uplatňovania úprav špecifických pre program podľa článku 5 nariadenia o VFR;

36. konštatuje, že došlo k neočakávane vysokému množstvu zrušených záväzkov na výskum (viac ako 469 miliónov EUR) na úrovni, ktorá sa v dohode o VFR nepredpokladala, a preto ich dohoda ani nepokrýva; domnieva sa, že všetky prostriedky na výskum, ktorých viazanosť bola zrušená, by mali byť k dispozícii podľa článku 15 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách; má v úmysle sústrediť prostriedky so zrušenou viazanosťou doplňujúce sumy, ktoré má Komisia zahrnúť do návrhu rozpočtu, na niekoľko kľúčových oblastí;

37. očakáva, že v návrhu rozpočtu na rok 2023 v súlade s MID o rozpočtovej disciplíne sa uplatní revidovaná metodika sledovania klímy a že správa o výkonnosti bude zahŕňať správy o zásade „nespôsobovať významnú škodu“; očakáva, že Komisia čo najskôr prijme účinnú, transparentnú a komplexnú metodiku sledovania biodiverzity, pričom zohľadní ciele stanovené na roky 2024, 2026 a 2027; vyzýva Komisiu, aby náležite zohľadnila všetky relevantné zistenia a odporúčania s cieľom dosiahnuť úplnú transparentnosť budúcich výdavkov a vytvoriť jasnejšie prepojenie medzi výdavkami na klímu a biodiverzitu a ich skutočným vplyvom, a to aj uplatňovaním ukazovateľov výstupov a výsledkov; požaduje riadne zapojenie Európskeho parlamentu do vypracúvania metodík, ako sa stanovuje v MID; očakáva, že Komisia pred uverejnením návrhu rozpočtu na rok 2023 prediskutuje s Európskym parlamentom metodiku týkajúcu sa biodiverzity;

38. vyzýva Komisiu, aby vypracovala metodiku sledovania sociálnych výdavkov v rozpočte EÚ na základe zásad Európskeho piliera sociálnych práv;

39. opakuje, že ženy sú neprimerane zasiahnuté hospodárskou a sociálnou krízou vyplývajúcou z pandémie ochorenia COVID-19, ako aj nárastom prípadov rodovo motivovaného násilia; požaduje preto vyššie finančné prostriedky na zložku Daphne v rámci programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty; požaduje ďalšie finančné prostriedky v rozpočte EÚ zamerané na presadzovanie rodovej rovnosti a boj proti diskriminácii, najmä žien a LGBTI+, a žiada Komisiu, aby podporovala väčšiu súčinnosť medzi programami EÚ v týchto oblastiach; požaduje dodatočné zdroje aj na podporu ochrany a presadzovania sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv a prístupu k nim, ako aj na podporu obhajkýň ľudských práv;

40. pripomína, že Komisia musí najneskôr do 1. januára 2023 implementovať metodiku na meranie výdavkov súvisiacich s presadzovaním rodovej rovnosti, ako aj práv a rovnakých príležitostí pre všetkých, a to so systematickým zberom údajov, podávaním správ a hodnotením údajov rozčlenených podľa pohlavia; zdôrazňuje význam uplatňovania a začleňovania hľadiska rodovej rovnosti ako horizontálnej zásady do všetkých činností, politík a programov EÚ;

([20]) Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 z 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom (Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1).

Utorok 5. apríla 2022

zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú zohrávajú agentúry a orgány v tejto oblasti, a potrebu zabezpečiť primerané finančné prostriedky a personálne obsadenie na plnenie ich úloh; požaduje urýchlené vykonávanie stratégie EÚ pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025;

41. pripomína dôležitú prácu, ktorú vykonávajú decentralizované agentúry; domnieva sa, že agentúry musia mať riadne personálne obsadenie a primerané zdroje, aby mohli vykonávať svoje úlohy; pripomína, že úlohy agentúr sa vyvíjajú v súlade s politickými prioritami, a zdôrazňuje, že na nové zodpovednosti musia byť pridelené nové zdroje na zodpovedajúcej úrovni;

42. domnieva sa, že rozpočet na rok 2023 by mal obsahovať dostatočné platobné rozpočtové prostriedky tak na nové programy, ako aj na dokončenie prebiehajúcich programov, a to čiastočne s cieľom zabezpečiť, aby rozpočet Únie dával potrebné hospodárske stimuly; zdôrazňuje, vychádzajúc zo skúseností z minulých finančných rámcov, že treba urýchliť vykonávanie programu, aby sa zabránilo hromadeniu neuhradených platieb v druhej polovici obdobia VFR;

43. domnieva sa, že v prípade vykonávania odporúčaní Konferencie o budúcnosti Európy by sa mali sprístupniť potrebné rozpočtové prostriedky;

44. zdôrazňuje hodnotu pilotných projektov a prípravných akcií (ďalej len „PP-PA“) pri testovaní nových politických iniciatív a vytváraní základov pre budúce akcie Únie; má preto v úmysle navrhnúť balík PP-PA v súlade so svojimi politickými prioritami a posúdením Komisie; verí, že Komisia bude návrhy PP-PA hodnotiť nestranne na základe právneho a finančného posúdenia, a očakáva, že dostane presné a podrobné vysvetlenia, keď sa projekt považuje za už obsiahnutý v programoch a politikách EÚ, s konkrétnymi príkladmi opatrení EÚ, ktoré podľa nej tieto návrhy pokrývajú; vyzýva okrem toho Komisiu, aby zabezpečila, že PP-PA schválené v rozpočte sa budú vykonávať v plnom rozsahu, včas a v spolupráci s Európskym parlamentom a že budú viac zviditeľňované s cieľom maximalizovať ich vplyv;

o

o o

45. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a Dvoru audítorov.